

NP – 063

**II Semester B.Com. Examination, July/August 2024
(NEP)**

LANGUAGE SANSKRIT – II

Harshacharitham – Prathama Uchvasa Grammar and Translation

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Answer Q. I, VI, VII in **Sanskrit** only.

I. समीचीनं उत्तरं चित्वा लिखत ।

(8×1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) हर्षचरितकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) अश्वघोषः आ) श्रीहर्षः इ) बाणभट्टः ई) कालिदासः

2) बाणभट्टस्य पिता कः ?

अ) चित्रभानुः आ) प्रजापतिः इ) इन्द्रः ई) चन्द्रः

3) बाणस्य जन्मस्थानं किम् ?

अ) प्रीतिकूटः आ) इन्द्रप्रस्थः इ) उज्जयिनी ई) स्थाणेश्वरः

4) सुनासीरः कः ?

अ) चन्द्रः आ) इन्द्रः इ) अग्निः ई) सूर्यः

5) दधीचः कस्य पुत्रः ?

अ) इन्द्रस्य आ) वरुणस्य इ) च्यवनस्य ई) शर्यातस्य

6) दुर्वासाः सरस्वतीं कुत्र गन्तुं शापं दत्तवान् ?

अ) पाताललोकं आ) स्वर्गलोकं इ) मर्त्यलोकं ई) तपोलोकं

P.T.O.

7) सर्वतपसां मूलं किम् ?

अ) ज्ञानं आ) दानं इ) क्षमा ई) धैर्यं

8) सरस्वती सैन्यमध्ये कम् अपश्यत् ?

अ) राजानं आ) युवानं इ) सेनापतिं ई) सेवकं

II. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** question.

1) गद्यकाव्यस्य लक्षणं लिखित्वा प्रसिद्ध गद्यकाव्यानि विवृणुत ।

ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Write the characteristics of prose literature and explain famous prose works.

2) दधीचस्य जन्म वृत्तान्तं विवृणुत ।

ದಧೀಚನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the episode of Dadhicha's birth.

III. द्वयोः लघु टिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

1) कथा – आख्यायिका ।

2) ब्रह्मसभा ।

3) बाणभट्टः ।

4) सरस्वती ।

IV. द्वयोः एकस्य गद्यभागस्य आङ्ग्लभाषया अनुवादं लिखत ।

(1×6=6)

ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate **any one** prose passage into English.

केचिहचः स्तुतिचतुराः समुदचारयन् । केचिदपचितिभाजि यज्जूप्यपठन् । केचित्प्रशंसासामानि जगुः । अपरे विवृत क्रतुक्रिया तन्त्रान्मन्त्रान्व्याचक्षिरे जगुः । विद्या विसंवादकृताश्च तत्र तेषामन्योन्यस्य विद्याविवादाः प्रादुरभवन् ।

अथवा

अत्रान्तरे सरस्वत्यवतरणवार्तामिव कथयितुं मध्यमं लोकमवततारांशुमाली । प्रदोष - समये सावित्री शून्यहृदयमिव किमपि ध्यायन्ती सास्त्रां सरस्वतीमवादीत् । सखि, त्रिभुवनोप देशदानदक्षायास्तव पुरो जिह्वा जिह्वेति मे जल्पन्ती । जानास्येव यादृश्यो विसंस्थुल । गुणवत्यपि जने दुर्जनवक्षिर्दाक्षिण्याः क्षणभङ्गिन्यो दुरतिक्रमणीया न रमणीया दैवस्य वामा वृत्तयः ।

V. चतुर्णां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(4×3=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain **any four** sentences with reference to context.

- 1) त्रैलोक्यनगरारम्भमूलस्ताम्भाय शम्भवे ।
- 2) सामगायन् क्रोधान्धो विस्वरमकरोत् ।
- 3) उपाध्याय स्वलितमेकं क्षमस्व ।
- 4) अधस्ताद्गच्छ मर्त्यलोकम् ।
- 5) ब्रह्मन् न खलु साधुसेवितोऽयं पन्या येनासि प्रवृत्तः ।
- 6) प्रथमदर्शनेच उपायनमिव उपनयति सज्जनः प्रणयम् ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चवाक्यानां वाक्यदोषं परिहरत ।

(5×1=5)

- 1) शिवं नमः ।
- 2) नगरं बहिः उद्यानम् अस्ति ।
- 3) वृक्षेण फलं पतति ।
- 4) अहं ग्रन्थालयं गच्छति ।
- 5) अलं विस्तारः ।
- 6) वरुणस्य स्वाहा ।
- 7) व्याघ्रेण बालकः बिभेति ।
- 8) आकाशेन जलं पतति ।

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) पठति
- 2) भविष्यसि
- 3) गच्छ
- 4) अताडयत्
- 5) भवामि
- 6) आचरिष्यतः
- 7) लिखामः
- 8) वदेयुः

VII. संस्कृतभाषया अनुवादं कृत्वा लिखत ।

(1×8=8)

राज अशोकನು ಮಗಧರಾಜನಾದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಪುತ್ರ . ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಶೋಕನು ಕಲಿಂಗರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಆಕ್ರಂದನದಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿತು. ಅವನು ದಯಾಮಯನಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

King Ashoka was the grandson of Chandragupta, the king of Magadha. His capital was Pataliputra. Once King Ashoka waged war with the Kalinga army. After seeing the pain of the people in the battle field his mind transformed. Filled with compassion he accepted Buddhism.